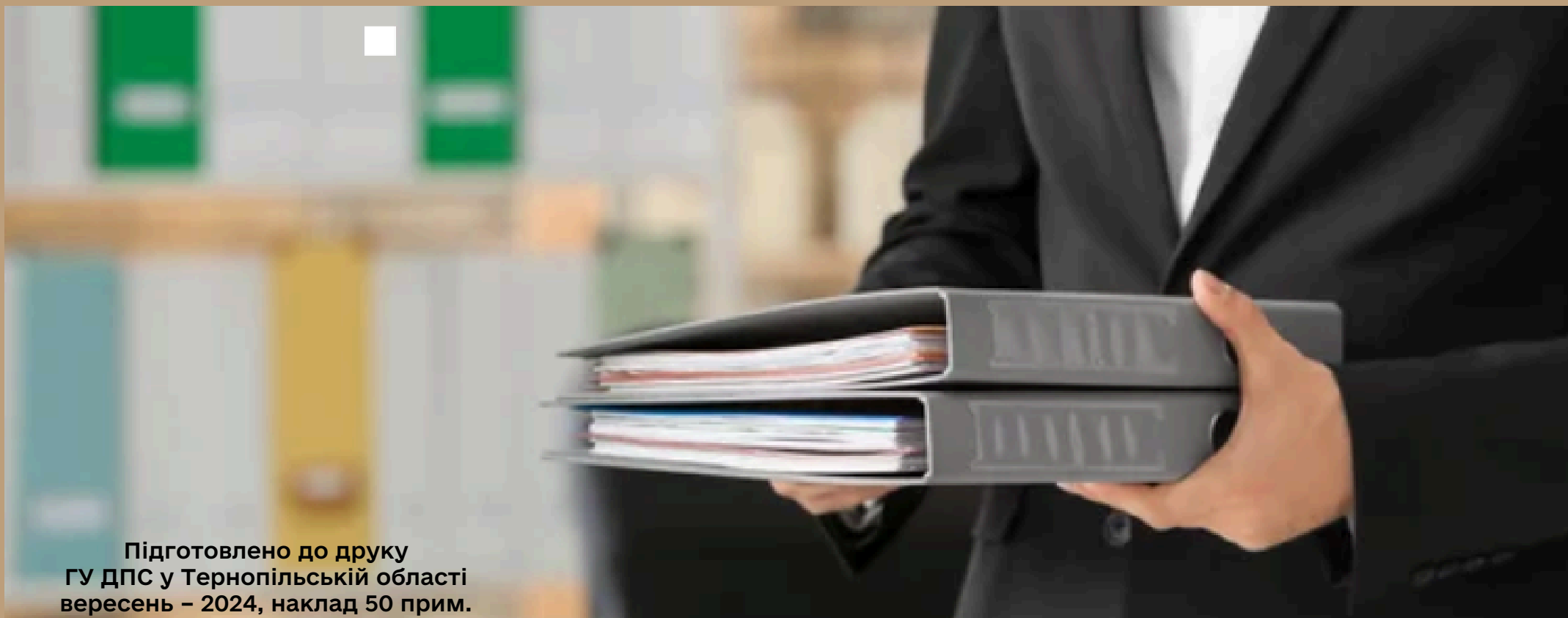

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Який курс відображати в графі 19.1 розділу «Відомості про контрольовані операції» додатка до Звіту про контрольовані операції, якщо частина операції відображена у бухгалтерському обліку за курсом на дату попередньої оплати, а інша частина по курсу на дату відвантаження?

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
вересень – 2024, наклад 50 прим.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Підпунктом 39.4.2 п. 39.4 ст. 39 розд. I Податкового кодексу України (далі – ПКУ) визначено, що платники податків, які у звітному році здійснювали контрольовані операції (далі – КО), зобов'язані подавати до 01 жовтня року, що настає за звітним, Звіт про КО.

Форма Звіту про КО та Порядок його складання, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 18.01.2016 № 8 (далі – Порядок № 8).

Пунктом 23 розд. IV «Порядок заповнення додатка до Звіту» Порядку № 8, визначено, що у графі 19 зазначається код валюти згідно з Класифікатором іноземних валют та банківських металів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269). У разі застосування гривні як валюти контракту (договору) зазначається код 980.

Так, у графі 19.1 зазначається офіційний курс гривні до іноземної валюти на дату відображення КО у бухгалтерському обліку.

Господарською операцією для цілей трансфертного ціноутворення, відповідно до п.п. 39.2.1.4 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 розд. I ПКУ є всі види операцій, договорів або домовленостей, документально підтверджених або непідтверджених, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств платника податків (для резидентів Дія Сіті – платників податку на особливих умовах – на фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності), зокрема, але не виключно:

- а) операції з товарами, такими як сировина, готова продукція тощо;
- б) операції з придбання (продажу) послуг;
- в) операції з нематеріальними активами, такими як роялті, ліцензії, плата за використання патентів, товарних знаків, ноу-хау тощо, а також з будь-якими іншими об'єктами інтелектуальної власності;
- г) фінансові операції, включаючи лізинг, участь в інвестиціях, кредитах, комісії за гарантію тощо;
- г) операції з купівлі чи продажу корпоративних прав, акцій або інших інвестицій, купівлі чи продажу довгострокових матеріальних і нематеріальних активів;
- д) операції (у тому числі внутрішньогосподарські розрахунки), що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні;
- е) операції, у результаті яких обсяг доходу та/або фінансовий результат платника податку зменшується внаслідок повної або часткової, безповоротної або тимчасової передачі функцій разом з матеріальними та/або нематеріальними активами (або без них), вигодами, ризиками та можливостями іншому платнику податку (іншій особі) в тих випадках, коли у взаємовідносинах між непов'язаними особами така передача не здійснювалася б без компенсації, незалежно від того, чи відображені такі операції у бухгалтерському обліку.

Згідно з абзацом першим п. 5 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290 (далі – НП(С)БО 15), дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Абзацом першим п. 21 НП(С)БО 15 визначено, що дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню.

Для розрахунку величини доходу, вираженого в іноземній валюті, слід керуватися Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193 (далі – НП(С)БО 21. Усі операції в іноземній валюті при первісному визнанні повинні відображатися у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції (дату визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

Відповідно до п. 5 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318 (далі – НП(С)БО 16) витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Пунктом 6 НП(С)БО 16 встановлено, що витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

У ст. 1 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено поняття активу – ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічної вигоди у майбутньому.

Згідно з п. 7 НП(С)БО 16 витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

Абзацом другим п. 6 НП(С)БО 21 встановлено, що сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті, одержана від інших осіб у рахунок платежів для поставлення готової продукції, інших активів, виконання робіт і послуг, при включенні до складу доходу звітного періоду перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на початок дня дати одержання авансу. У разі одержання від покупця авансових платежів в іноземній валюті частинами та відвантаження частинами покупцеві немонетарних активів (робіт, послуг) дохід від реалізації активів (робіт, послуг) визнається за сумою авансових платежів із застосуванням валютних курсів, виходячи з послідовності одержання авансових платежів.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Отже, мають вплив на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств саме операції із збільшення або зменшення активів, а отже відповідно до п.п. 39.2.1.4 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 розд. І ПКУ вони є контрольованими. Операція з попередньої оплати не впливає на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств.

Враховуючи викладене, вплив на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств мають саме операції із збільшення або зменшення активів, які відповідно до п.п. 39.2.1.4 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 розд. І ПКУ є контрольованими. Операція з попередньої оплати/отримання авансового платежу не впливає на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств.

Таким чином, у графі 19.1 розд. «Відомості про контрольовані операції» додатка до Звіту про КО зазначається офіційний курс гривні до іноземної валюти на дату відображення операції з виконаних робіт у бухгалтерському обліку.

При цьому якщо першою подією є попередня оплата, то на момент її отримання постачальник не відображає доходи від такої операції. Заборгованість перед контрагентом-нерезидентом перерахунку на дату балансу не підлягає, оскільки є немонетарною статтею. Такі доходи відобразатимуться в момент підписання акту виконаних робіт та передання результатів робіт замовнику, але за офіційним курсом Національного банку України гривні до іноземної валюти на дату отримання попередньої оплати. Слід звернути увагу, що при надходженні декількох авансів дохід визначається із застосуванням валютного курсу, що діяв на дату отримання кожного з них.

Отже, якщо оплата за товар (роботи, послуги), здійснюється декількома частинами, то у графі 19.1 розд. «Відомості про контрольовані операції» додатка до Звіту про КО рекомендуємо зазначати середній (розрахунковий) показник курсу валюти по відповідній КО.

Наприклад: отримана передоплата 100 дол США по курсу 40 грн за 1 дол США. Виконані роботи (підписаний акт прийому – передачі робіт) на суму 300 дол США по курсу на дату відвантаження 41 грн за 1 дол США. Відображено дохід у бухгалтерському обліку 12200 грн (4000(100x40)+ 8200 (200x41)). Середній (розрахунковий) показник курсу валюти 40,67 грн за 1 дол США (12200/300).

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua